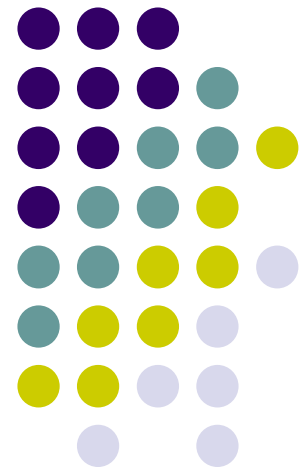

Latvijas aitu audzēšanas nozares attīstības stratēģija

Situācija un mērķi

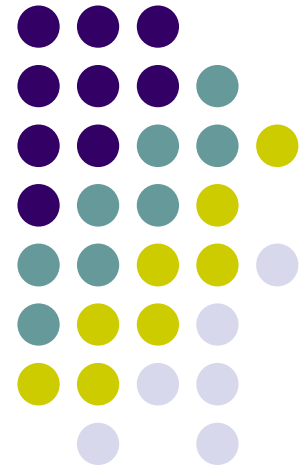
Saturs

- LAAA un nozares stratēģija
- Aitu audzēšana Latvijā šodien
- Aitu audzēšana – nākotnes risinājums citādi neizmantotai lauksaimniecības zemei
- Nākotnes redzējums aitu audzēšanas nozarei – strauja un būtiska izaugsme
- Rīcības virzieni
- Nepieciešamā valsts intervence

Latvijas Aitu audzētāju asociācija un nozares stratēģija

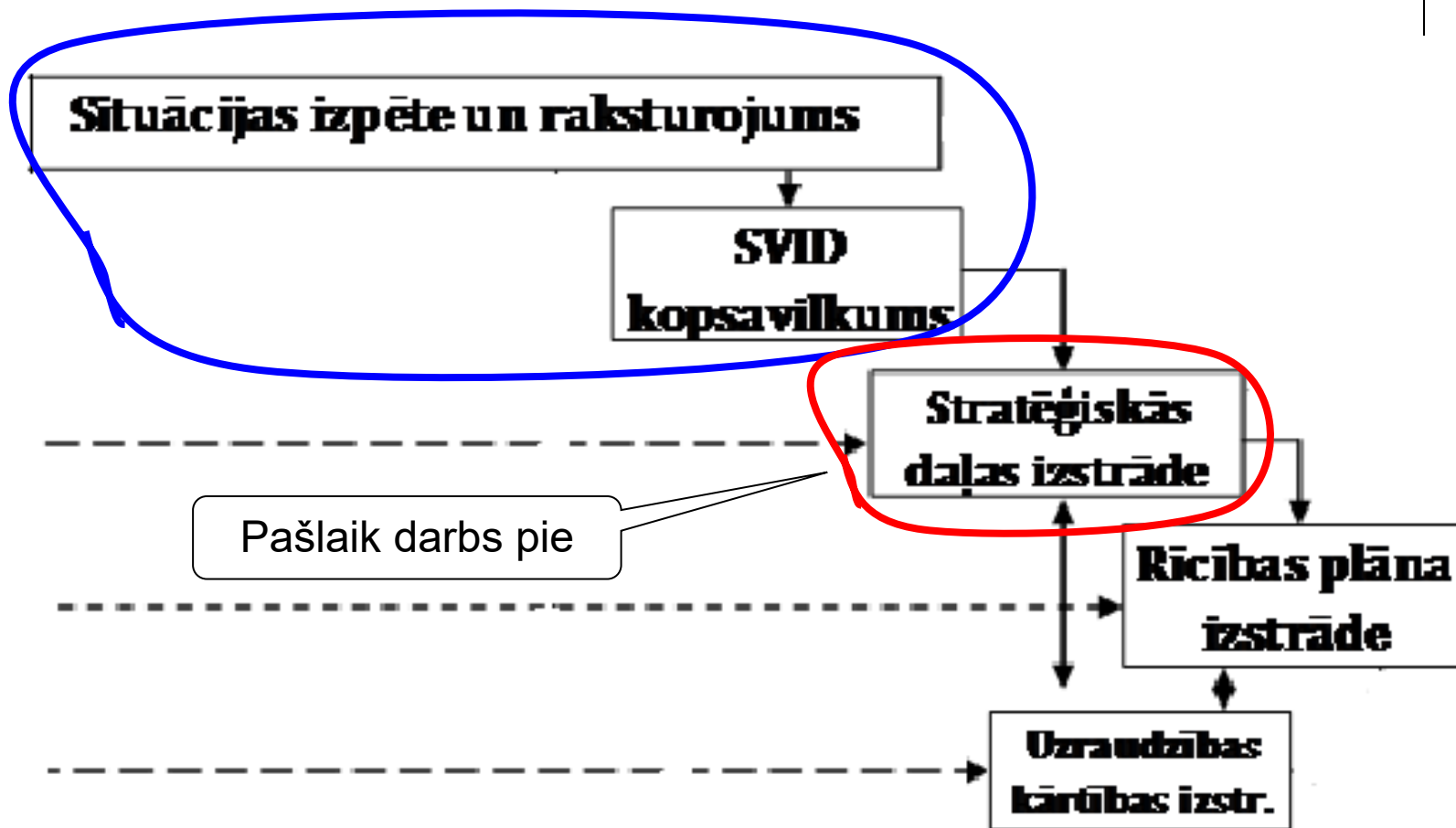
LAAA un Stratēģijas grupa

- Iniciatīvas grupas tikšanās 2012.gada maijā
- LAAA valdes lēmums par Stratēģijas grupas izveidi
  - Daina Kairiša
  - Andris Pauls-Pāvuls
  - Valdis Vanags
  - Aija Šneidere
  - Kristaps Melbārdis
  - Kaspars Kļaviņš
  - Dina Avotiņa
- Vienošanās ar “EDO Consult” par konsultatīvu atbalstu darba procesā
- Plānotais pabeigšanas termiņš – 2013. gada jūnijs

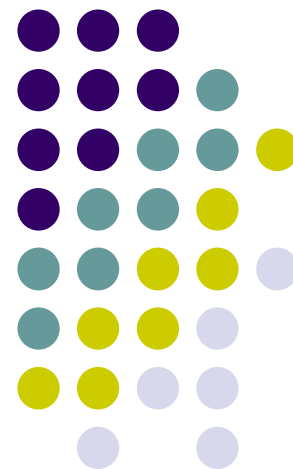

Stratēģijas izstrādes gaita

Aitu audzēšana Latvijā šodien

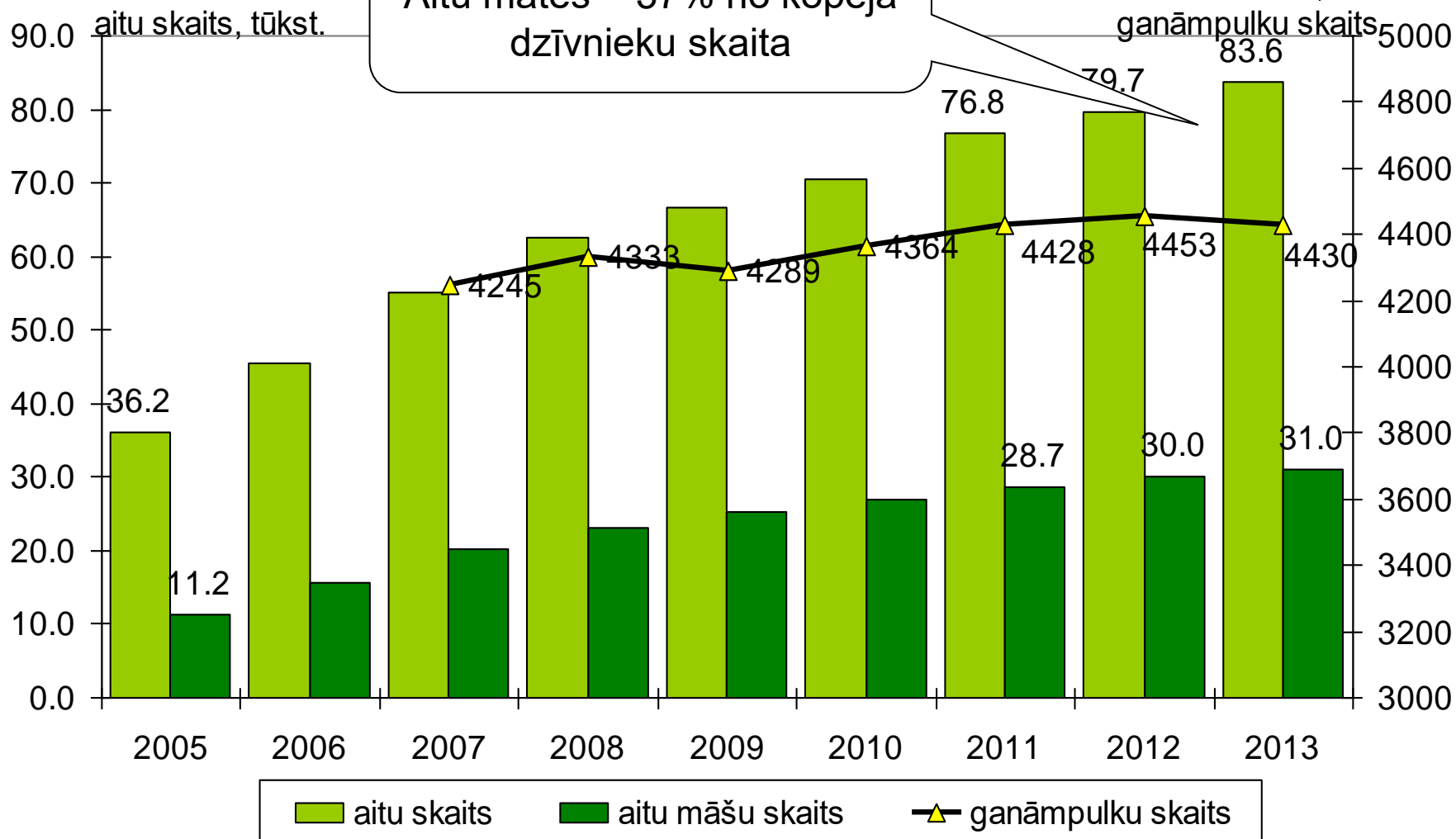

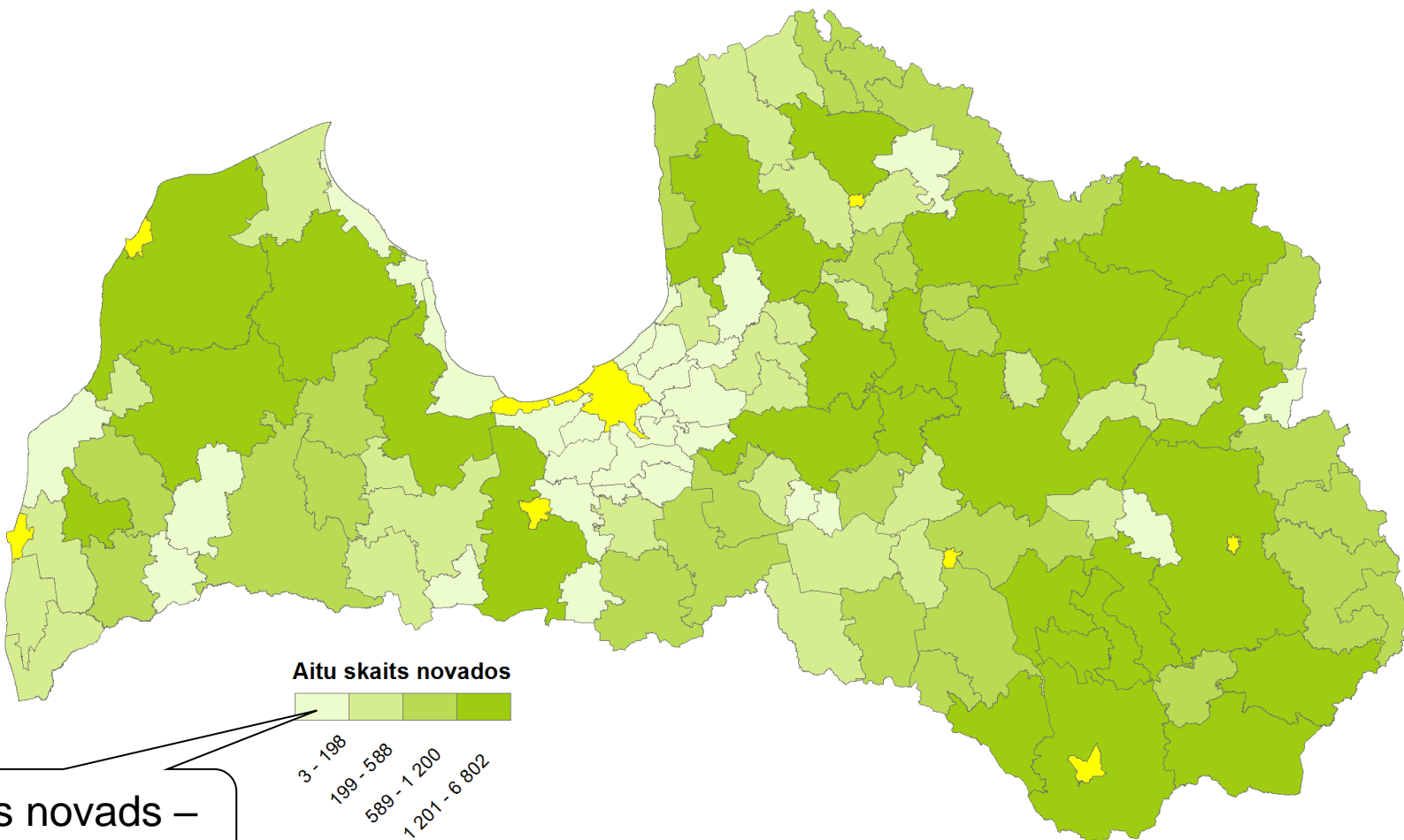
Nozares mērogs

Ikgadējs pieaugums ~ 3%;
Aitu mātes ~ 37% no kopējā
dzīvnieku skaita

Aitu skaits novados, dalījums pa kvartilēm uz 2012.gada 1. jūliju

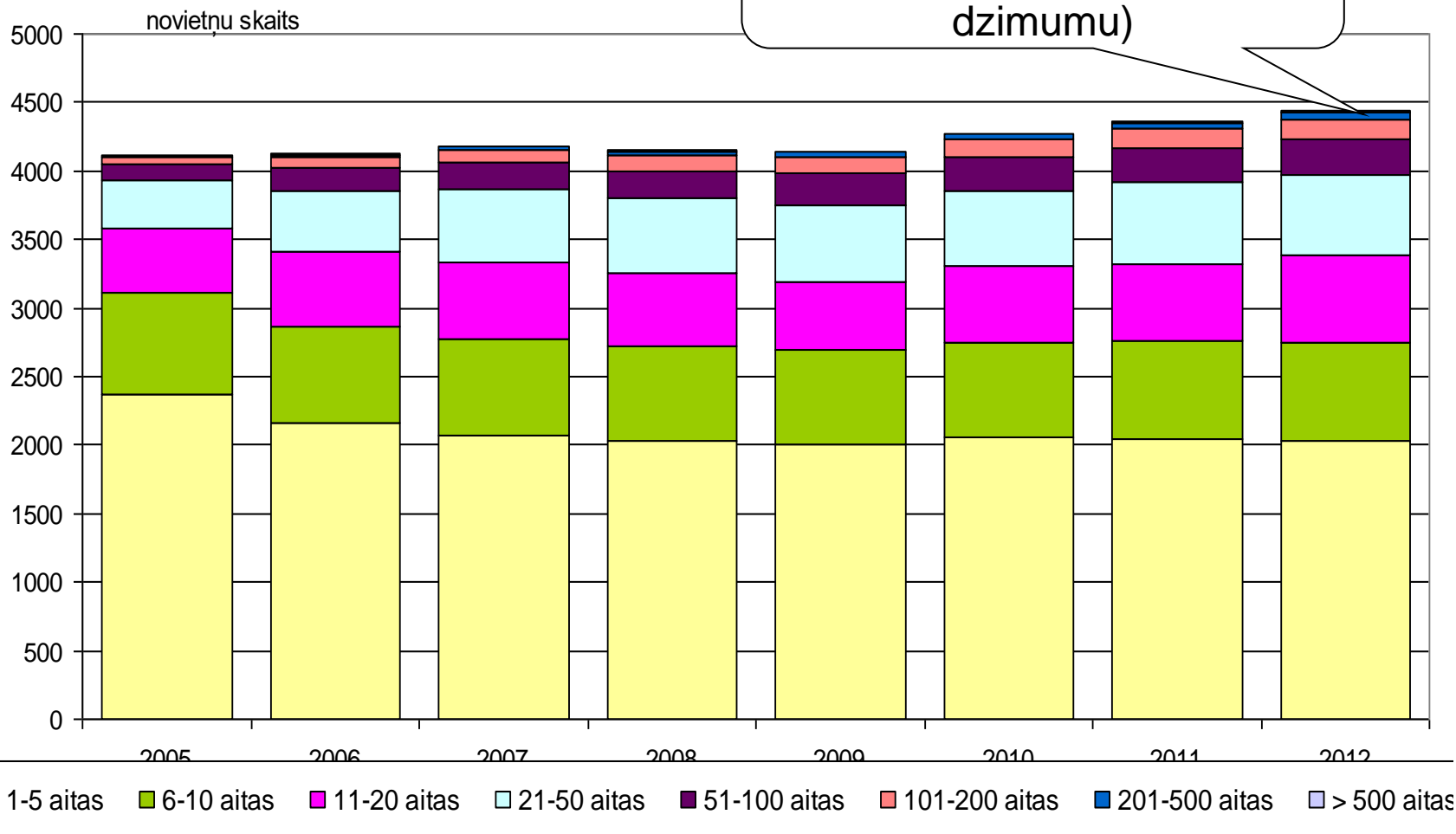
Neviens novads –
bez aitām

Nozares struktūra

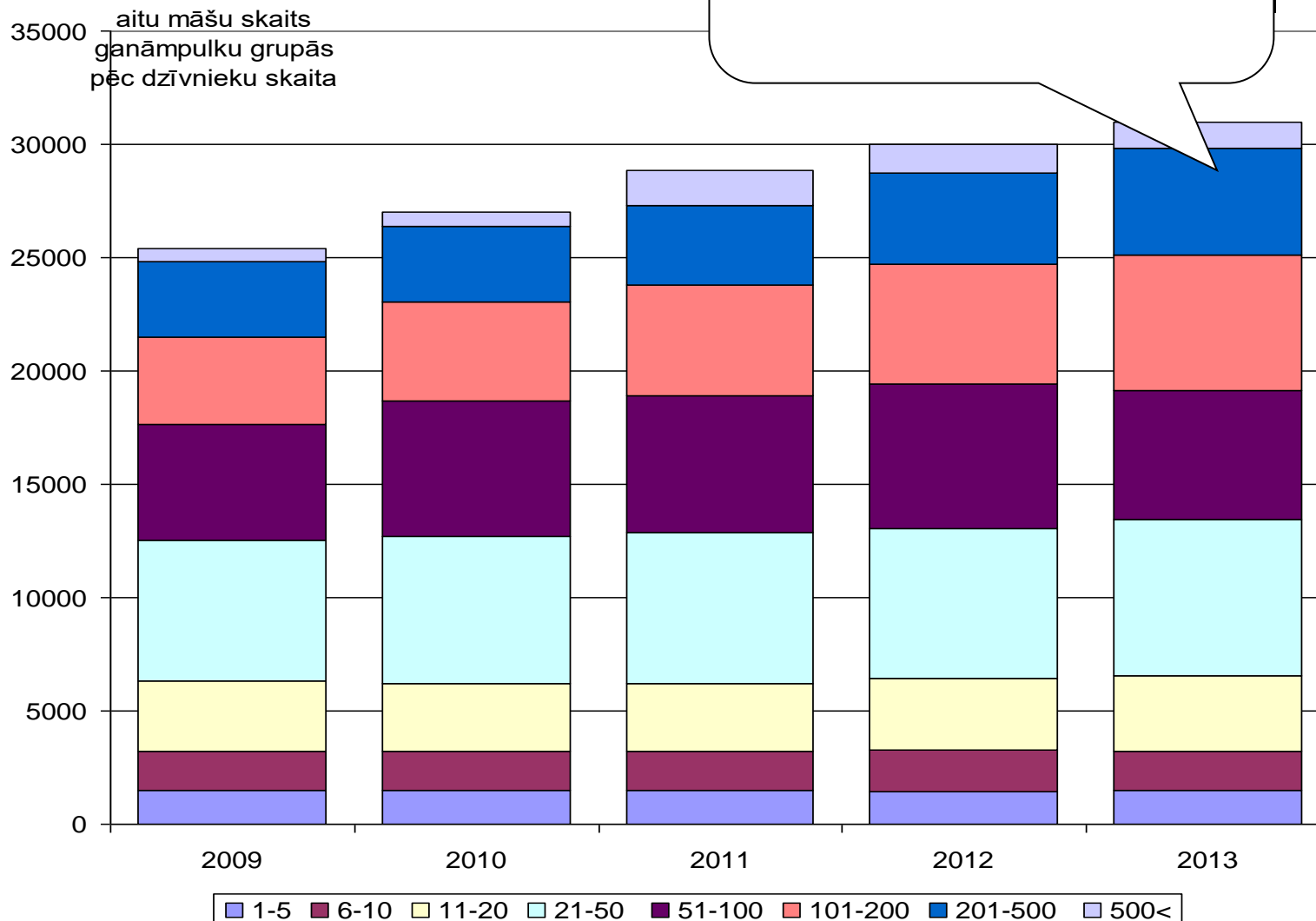

Tikai 9 novietnēs vairāk par 500 aitām (visu vecumu un dzimumu)

Nozares struktūra

57% no aitu mātēm koncentrējas saimniecībās ar dzīvnieku skaitu virs 50.

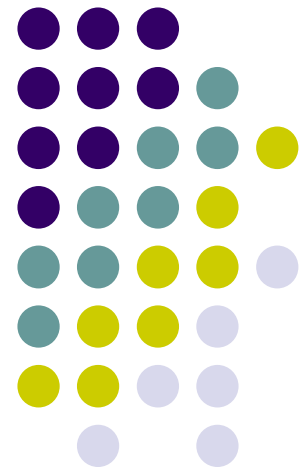
Aitu audzēšana šodien Latvijā

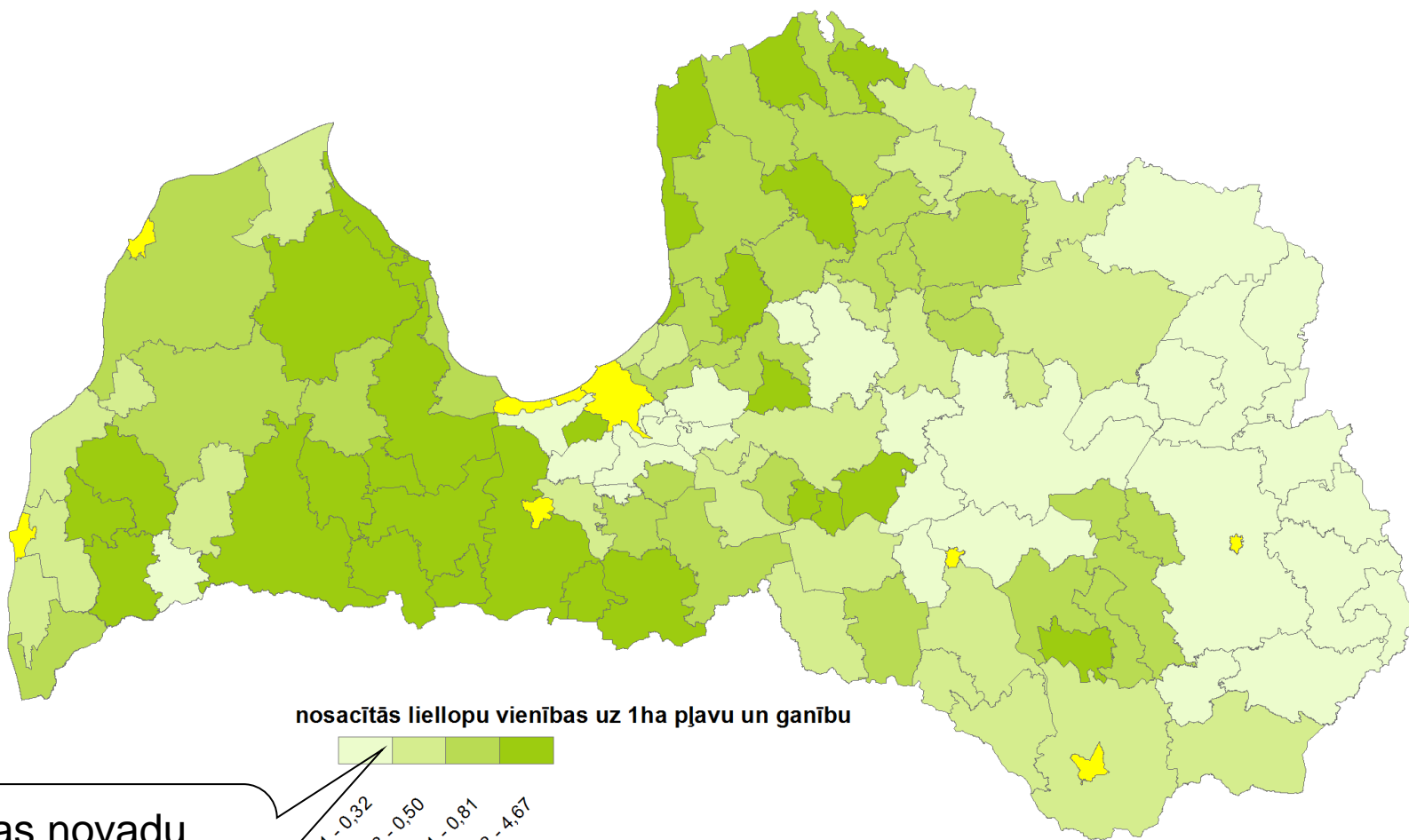
- 4430 ganāmpulki ar 31 tūkst. aitu mātēm — LDC dati
  - 10 ganāmpulki ar vairāk par 200 aitu mātēm— LDC dati
- 4600 cilvēki tieši iesaistīti nozarē— novērt.
- 200 gada vidējie pilna laika cilvēki — novērt.
- ~ 10 tūkst. ha izmantotas LIZ — novērtēj.
- 920 t saražotas aitu gaļas — LDC dati
- 2,2 milj. Ls - saražotās produkcijas vērtība — novērt.
- 0,7% - lopkopības produkcijas vērtības

Aitu audzēšana – nākotnes risinājums citādi neizmantotai lauksaimniecības zemei

---

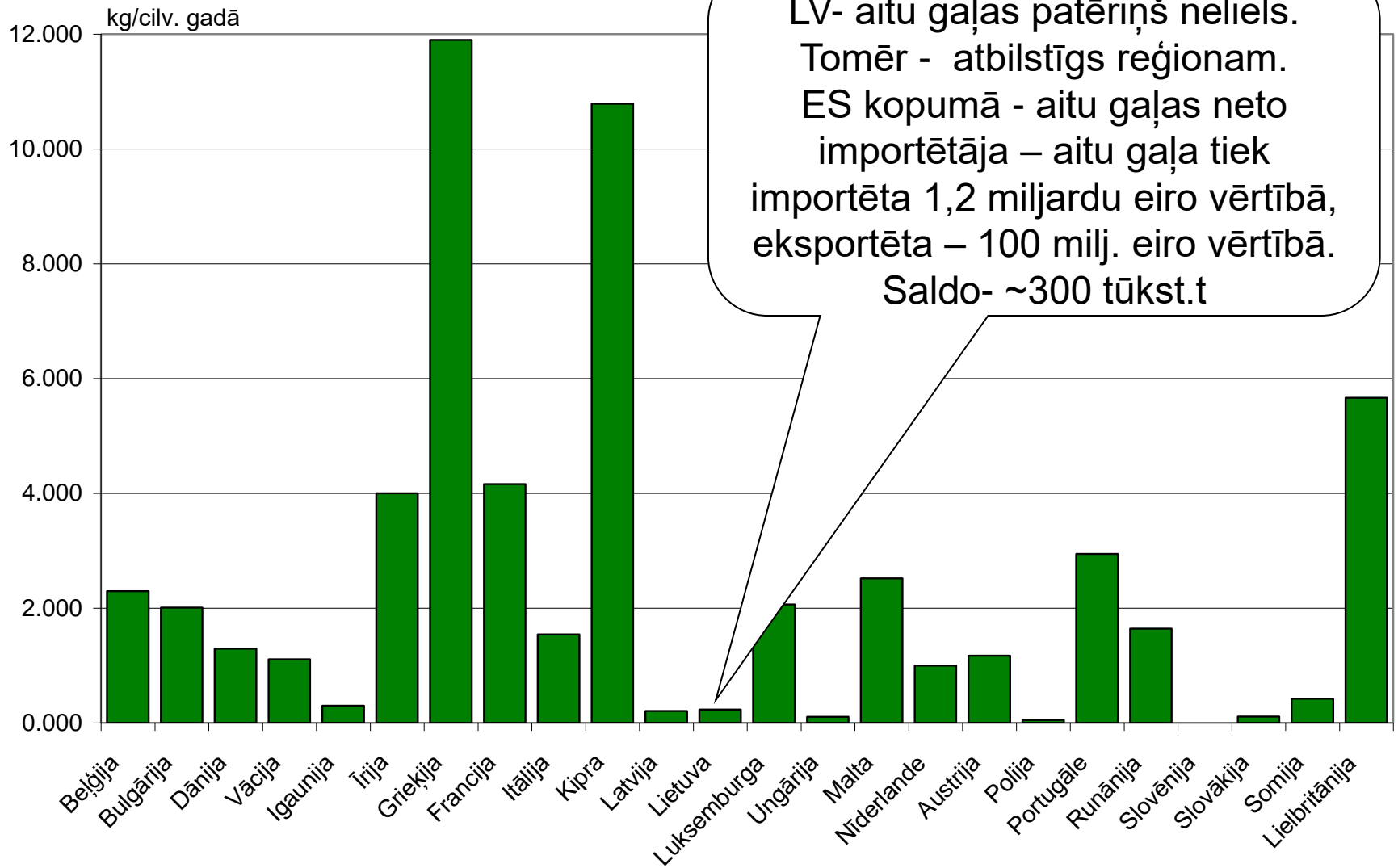
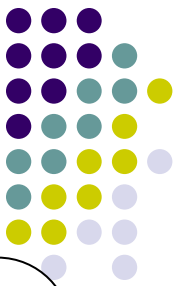

Aitu audzēšanai pieejami plaši LIZ resursi

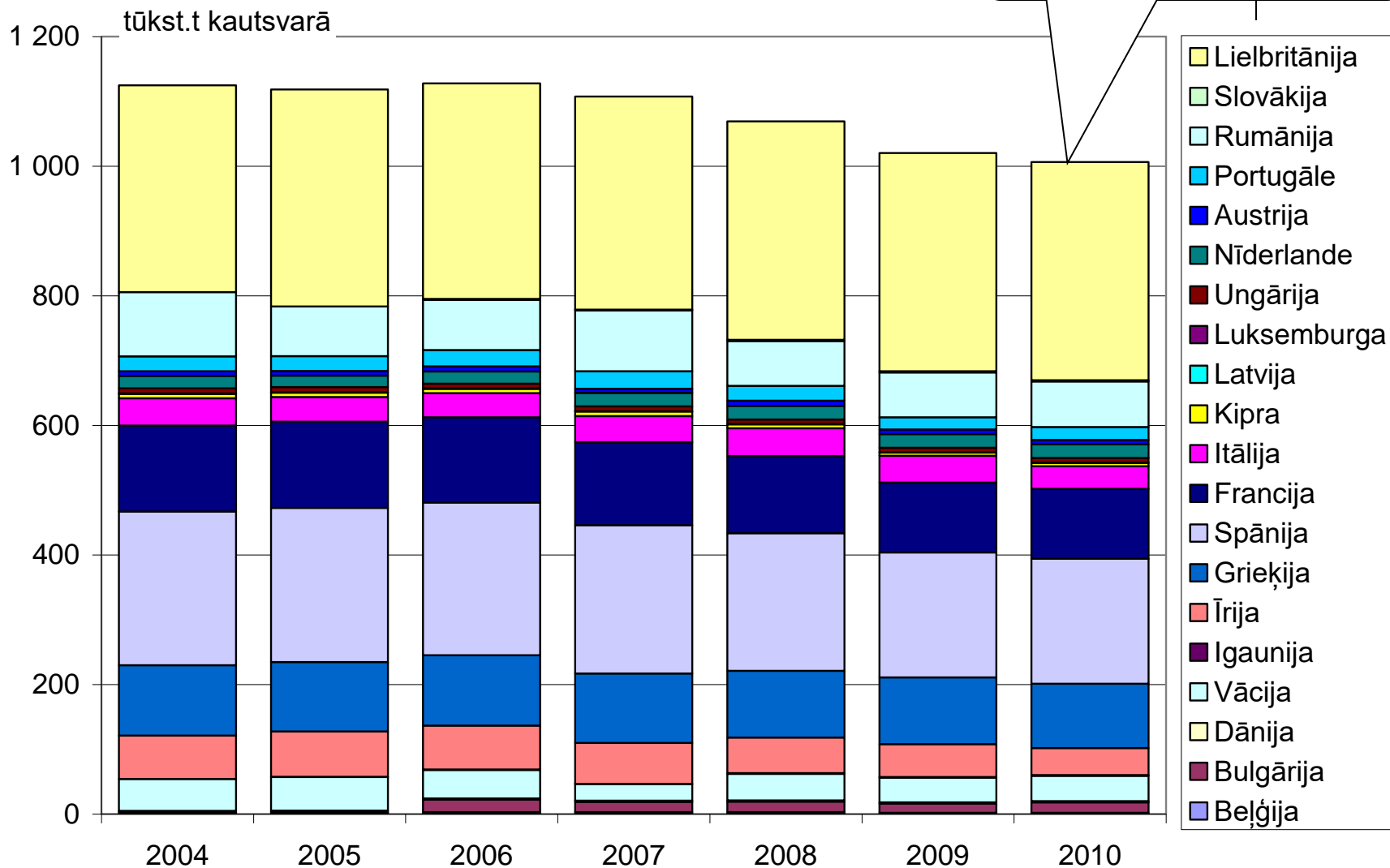
¾ Latvijas novadu
mazāk par 0,8 NLLV uz
1ha pļavu un ganību

Aitu gaļas patēriņš vietējā un citu ES valstu tirgos

Aitu gaļas ražošanas ES

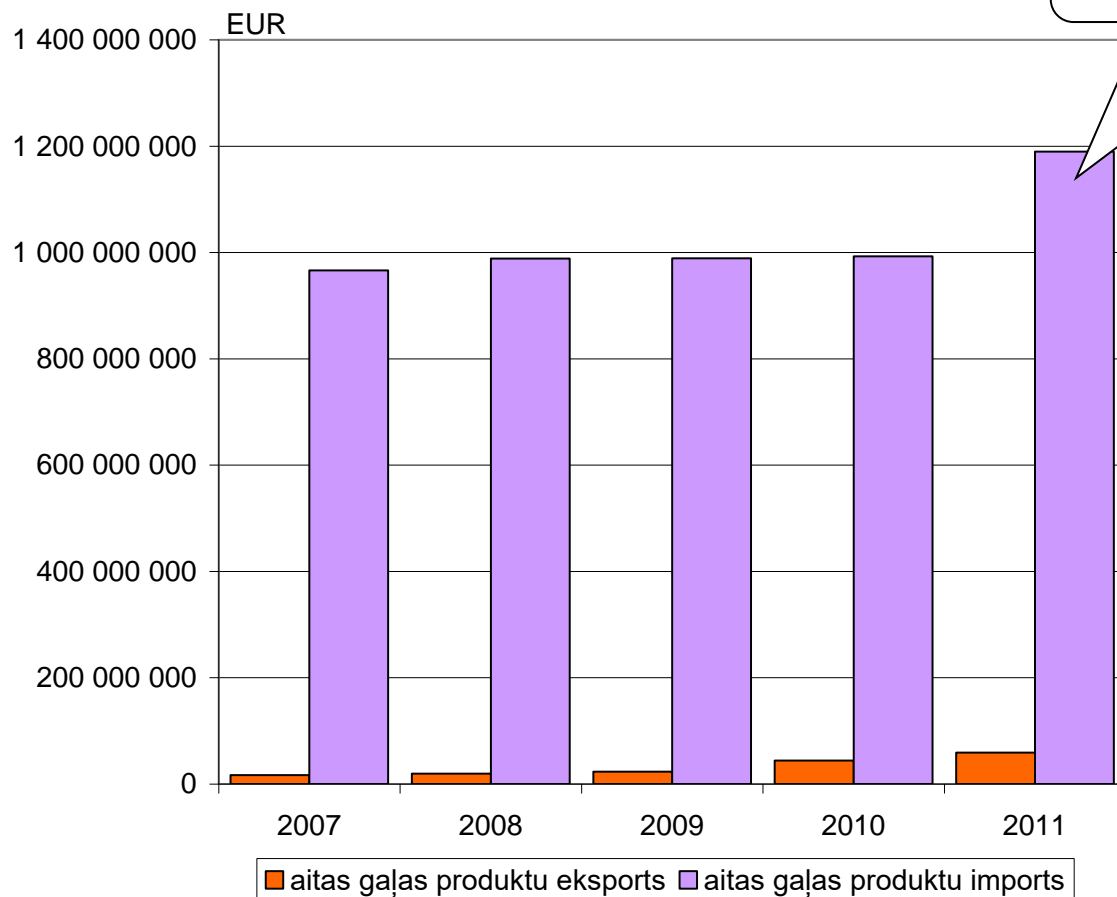
Aitu gaļas ražošanas apjomi ES valstīs samazinās

ES – aitu gaļas neto importētāja.

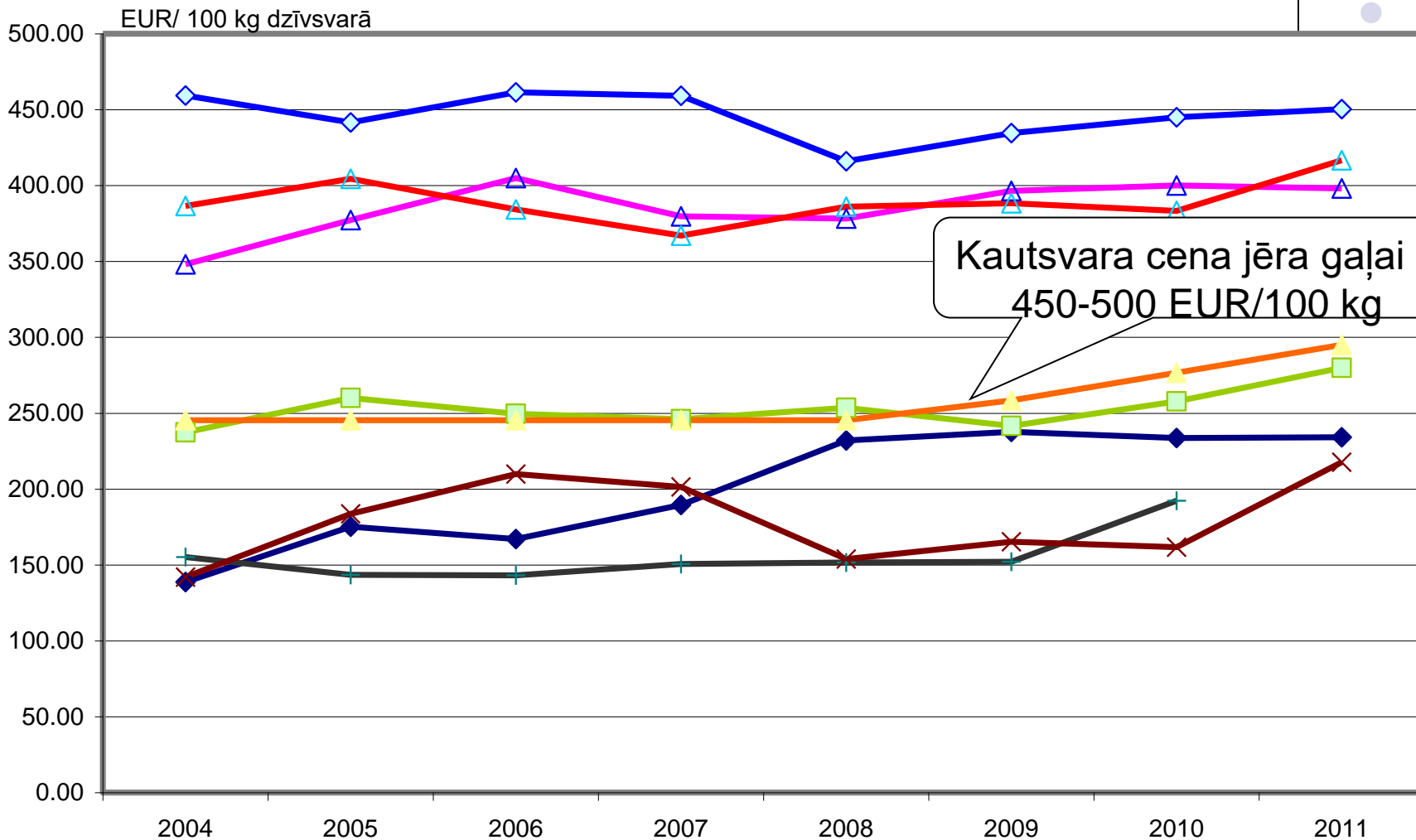

..tomēr importa apjomi palielinās

Cena (jēru gaļa, EUR/ 100kg dzīvsvārā)

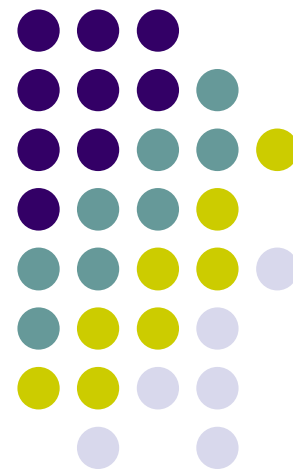

Kautsvara cena jēra gaļai ~
450-500 EUR/100 kg

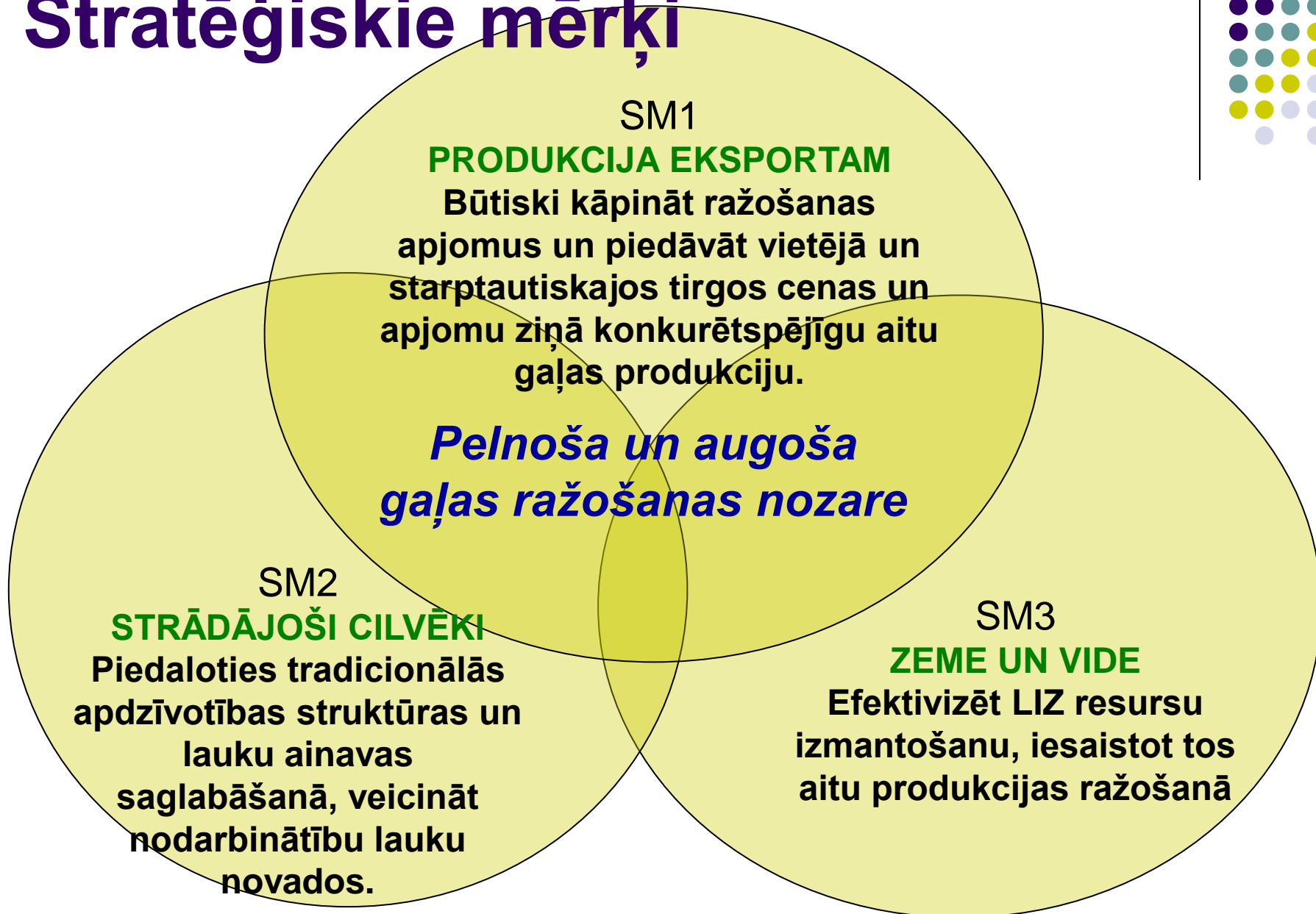
- Belgium
- Ireland
- Greece
- Spain
- Italy
- Hungary
- Netherlands
- Romania

Nākotnes redzējums aitu audzēšanas nozarei – strauja un būtiska izaugsme

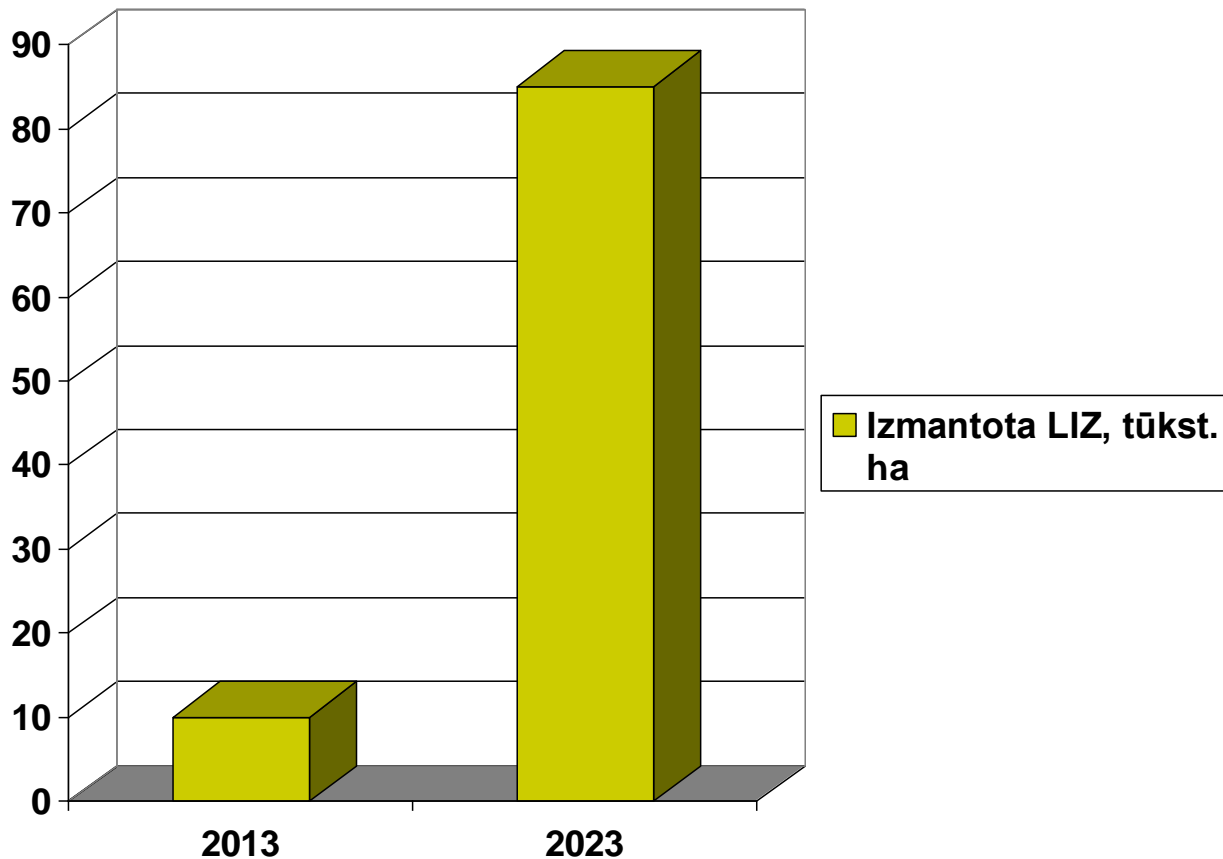

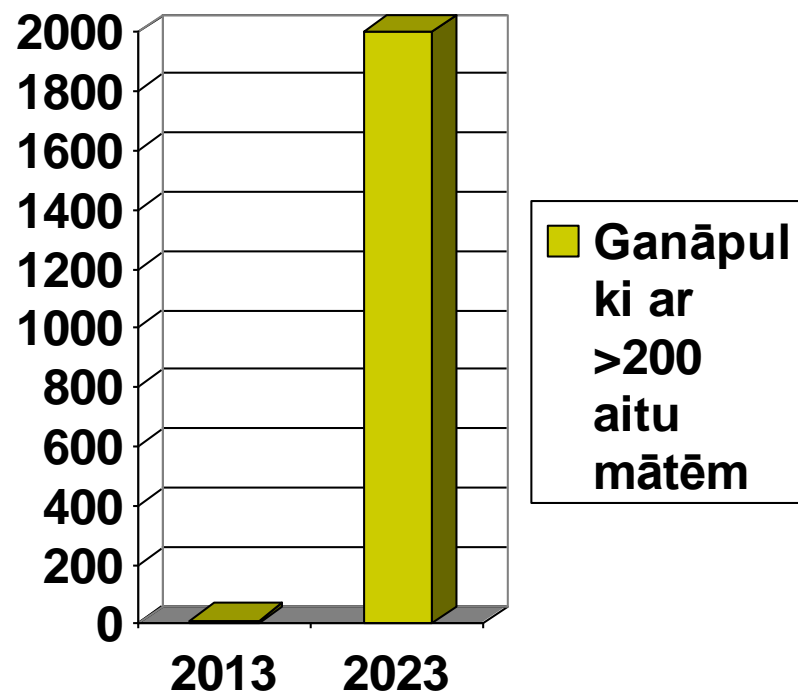
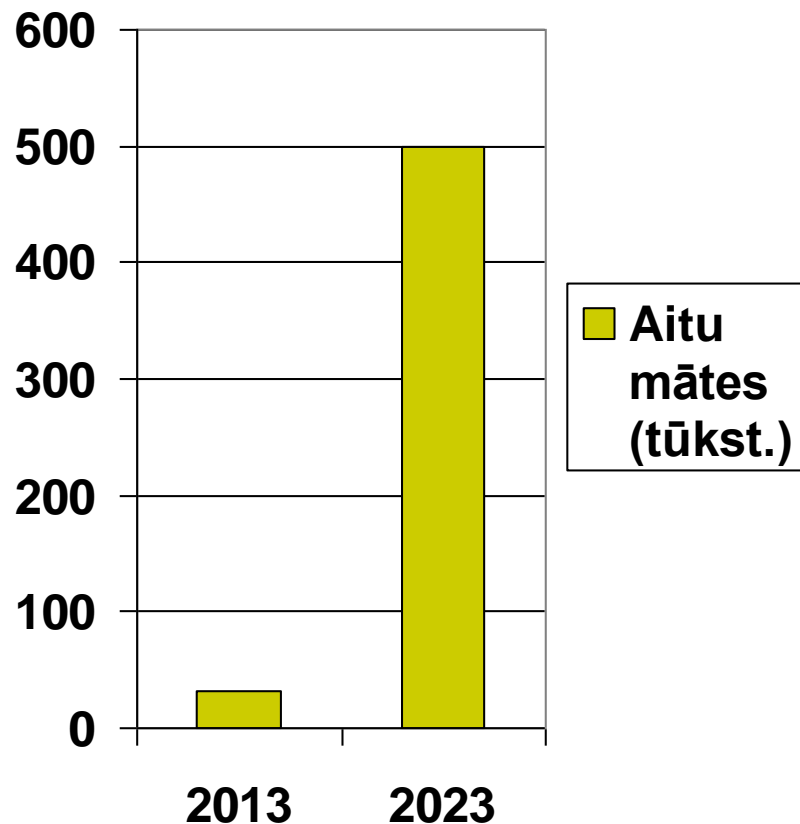
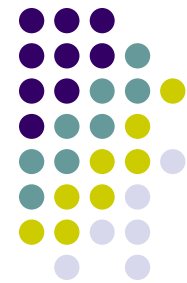
Stratēģiskie mērķi

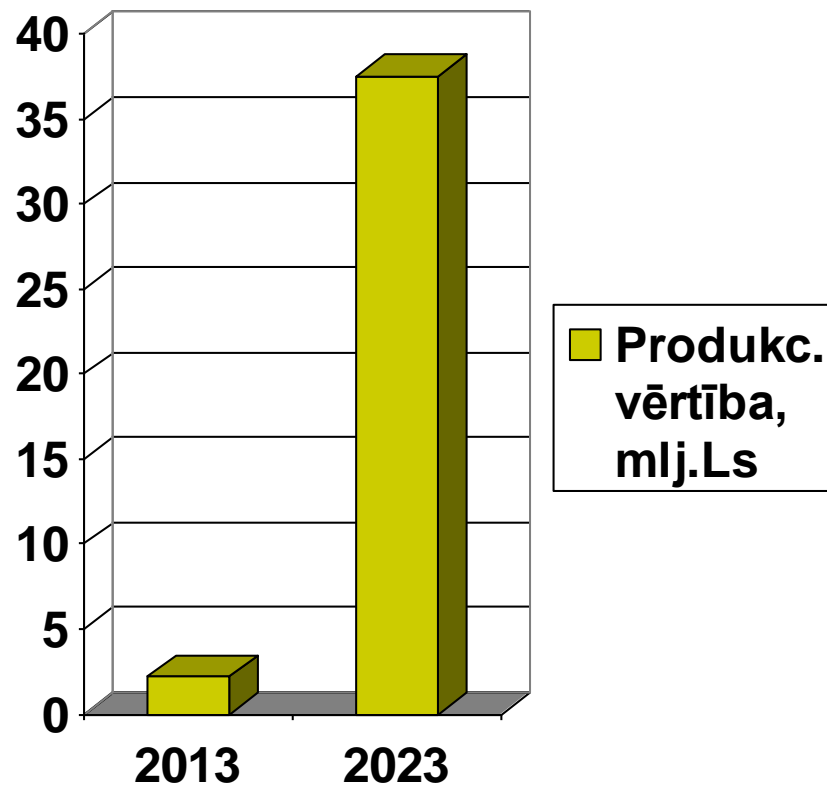
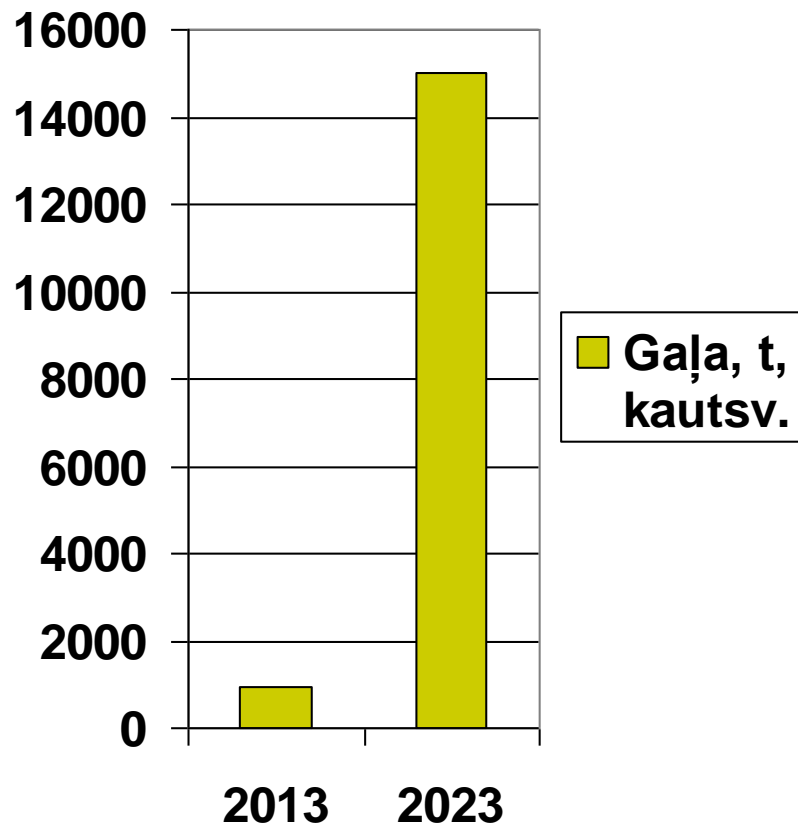
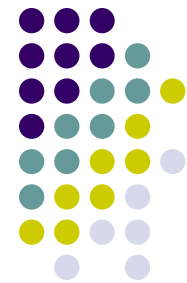
Aitu audzēšana Latvijā 2023: produktīvi un labi izmantota LIZ

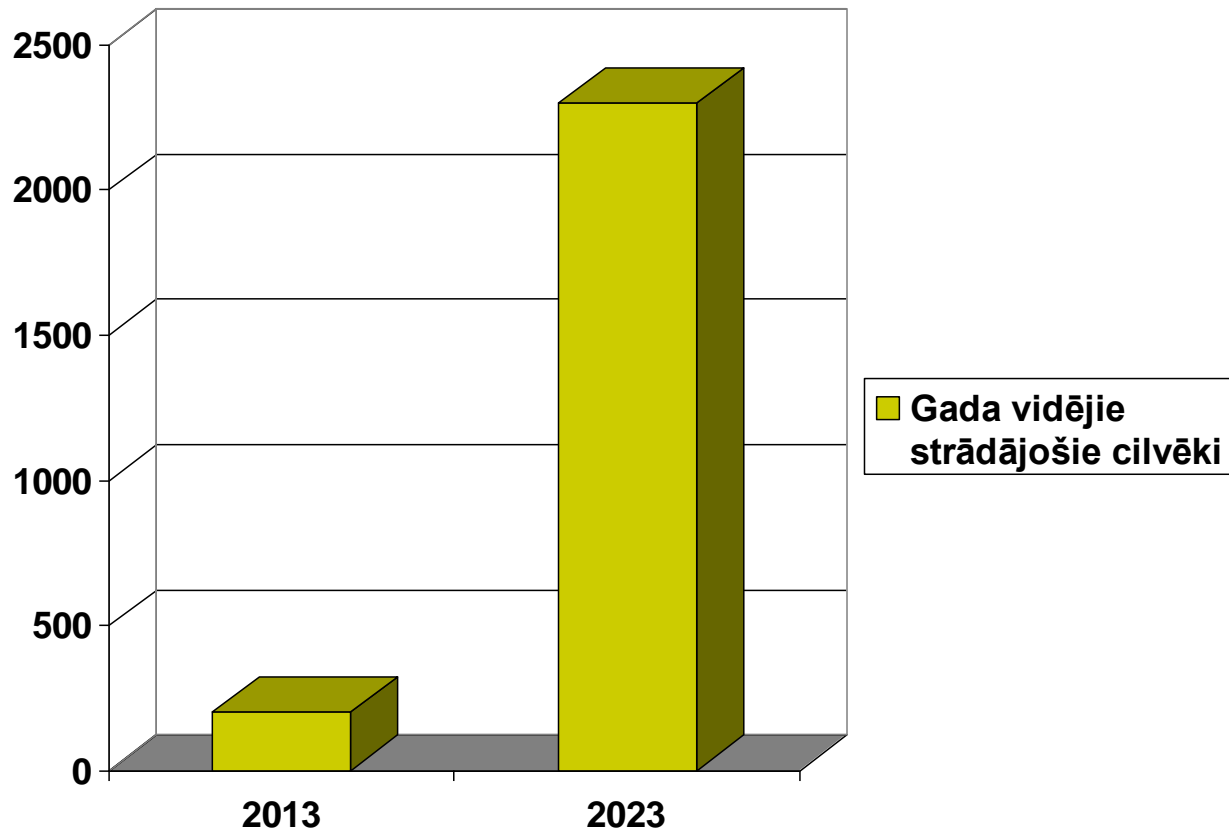
Aitu audzēšana Latvijā 2023: aitu skaits

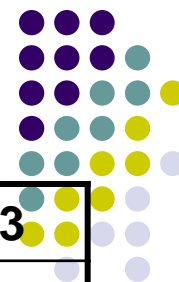
Aitu audzēšana Latvijā 2023: nozares ražotā produkcija

Aitu audzēšana Latvijā 2023: strādājošie lauku cilvēki

Rezultatīvie rādītāji

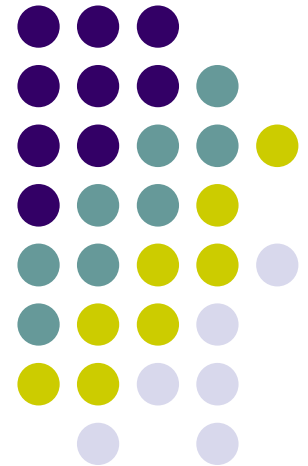
	2012	2020	2023
Aitu skaits, <i>tūkst. gab. uz 01.07.</i>	98,6		1300
Aitu māšu skaits, <i>tūkst. gab. uz 01.07.</i>	31,0	300	500
Produktivitāte, <i>vidēji izdzīvojuši jēri no aitu mātes</i>	1,2		1,7
Ražošanā iesaistītā LIZ, <i>tūkst.ha</i>	3,4		85
Nodarbināto skaits, <i>vidēji gadā pilna laika</i>	200		2300
Saražotās produkcijas apjoms: - Jēru gaļa, <i>tonnas kautsvarā,</i>	700		11000
Nozares apgrozījums, <i>tkst.LVL gadā</i>	2200		37500
Jēru gaļas patēriņš Latvijā, <i>kg/1m.l. gadā</i>	0,2	0,6	1
Vidējais saimniecību lielums: - aitu māšu skaits - pilna laika nodarbināto skaits - apgrozījums LIZ ha	7 0,05 220		110 0,5 450
Bruto PV (bez subs.) uz strādājošo, Ls/nodarb.	...		4900

Rīcības virzieni

Pašlaik iezīmēti.

Tiks izstrādāti pēc stratēģijas
mērķa izvēles

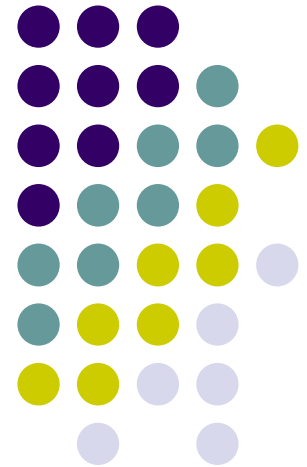

Prioritārie rīcības virzieni

- RV 1. Tirgorientētu aitu audzēšanas saimniecību attīstība – cilvēki un materiālie resursi
- RV 2. Gaļas ražošanas ganāmpulku izaugsme un attīstība
- RV 3. Produkcijas virzīšana tirgū
- RV 4. Sadarbības un kooperācijas attīstība

Nepieciešamā valsts intervence

Jautājumi, kas nosaka stratēģijas
mērķa izvēli

Stabila un prognozējama valsts atbalsta programma

- Saimniecību izveide un izaugsme
  - Atbalsts ganāmpulku izveidei
    - Finansēšanas risinājums ganāmpulku straujai paplašināšanai
    - Atbalsts jaunaitu un cita vaislas materiāla koordinētai iepirkšanai no ārvalstīm
  - Atbalsts ieguldījumiem pamatlīdzekļos
    - Līdzfinansējums investīcijām
    - Finanšu resursu pieejamība – valsts ieguldījums riska kapitāla fonda izveidei
    - Daļējas garantijas attīstības kredītu saņemšanai
    - Granti mazo saimniecību izaugsmei
- Dzīvnieku maksājumu sistēma
  - Atdalītais PPVA par nokautiem un eksportētiem dzīvniekiem (kā liellopiem)
  - Pārraudzība
  - Šķirnes dzīvnieku audzēšana
- Ciltsdarba programmas
  - Valsts finansējums ciltsdarba programmas izveidei vēl 3-5 šķirnēm

Zināšanu radīšana un izplatīšana, cilvēku apmācība

- Atbalsts pētnieciskai darbībai un demonstrāciju saimniecību izveidei
  - Mūsdienīgu rokasgrāmatu sagatavošana
    - “Zāles lopbarības efektīva ražošana”
    - “Aitu audzēšanas saimniecības izveide un pārvaldība”;
  - Aitu audzēšanas un zāles lopbarības ražošanas **demonstrējumu saimniecību** izveide
    - Praktisko pētījumu veikšanai
    - Pieredzes un risinājumu demonstrējumiem
- **Specializētu konsultantu spējas izveide un attīstība**
  - LLKC ietvarā izveidot dažas štata vietas “konsultants aitu audzēšanā”
  - Nodrošināt šiem konsultantiem stažēšanās iespējas ārpus LV kādā no valstīm ar attīstītu aitkopību;
- **Arodizglītības programmas “lopkopis” praktiska ieviešana** IZM skolu sistēmā;
  - Profesijas standarta izstrāde un aitu audzēšanas prasmju iekļaušana tajā
- **Tālākizglītības programma “Aitu audzētavas vadītājs”** LLKC pakalpojumu sistēmā
  - Mācību programmas izstrāde
  - Atbalsts kursantiem – interesentiem apguves finansēšanā

Institucionālais atbalsts administratīvā sloga mazināšanai

- Krotāliju režīma būtiska mīkstināšana
  - **Saimniecībā iekšēji apgrozīto jēru nekrotalizēšana**
- iespēja samazināt ražošanas izmaksas
- Labturības noteikumi
  - Jaunu, izmaksas palielinošu noteikumu neieviešana
- Mazjaudas kautuves
  - iespēja veidot mazjaudas kautuves pie saimniecībām (t.sk., kaušana saskaņā ar HALAL un košera tradīcijām).

**PALDIES PAR VĒLTĪTO LAIKU UN
UZMANĪBU!**